

סיכום

שיטת הקפטריה הונהגה במשקים לפני מספר שנים ותוצאותיה משביעות רצון בהשוואה לשיטת המנה הכולית. כמות החמ"מ לפרה בשיטה זו לא נופלת מכמות החמ"מ המושג בשיטת המנה הכולית. בשתי השיטות אחוז השומן בחלב הוא לא גבוה וזה נובע כנראה מכמות המזון הגס הנצרכת על ידי הפרות בשתי השיטות: כמות זו קטנה ברוב המקרים. שיפור באיכות המזון הגס יאפשר הכללתו במנה בכמות גדולה יותר. הפרות יצרכו ממנו פחות בשיטת הקפטריה מאשר בשיטת המנה הכולית. כנראה שיש יתרון למנה הכולית כשהמזון הגס הוא באיכות גבוהה.

יתרון תזונתי כלשהוא בחלוקתו על חלק מן האבוס (קפטריה) ויש ענין לחלק אותו לכל אורך האבוס או להבטיח בדרך אחרת שכל הפרות יקבלו אותו בכמות המתוכננת, כלומר מנה כולית.

אין בכוונתי להתיחס לבעיה של מזונות רטובים ויבשים המוגשים יחד באותו הבליל.

נראה לי נכון לומר, ששיטת הקפטריה נולדה כתוצאה מן העובדה שהמזון הגס במשקים מסוימים אינו באיכות מספקת.

אבל כפי שצינו קודם, לא נראה שמשקים העובדים בשיטת הבליל מאביסים יותר מזון גס. בפועל, כמות המזון הגס המואבסת לפרות נקבעת בעיקר לפי איכותו ולא לפי השיטה של הגשת המנה – כולית או קפטריה.

גרגרי חיטה להזנה ברפת

עופר קרול, שה"מ, האגף לבעלי חיים

ערכי האנרגיה נטו לחלב בגרגרים השונים הם כדלהלן:

גרגרי שעורה 1.94 מגה קל' / ק"ג חומר יבש

גרגרי תירס 1.96 מגה קל' / ק"ג חומר יבש

גרגרי חיטה 2.04 מגה קל' / ק"ג חומר יבש

בכל מקרה יש לבדוק את הגרעינים השונים ובמידה ושיעור התאית שבהם רב מהמקובל יש לקחת זאת בחשבון כגורם המפחית מן הערך האנרגטי של אותו גרעין.

לגיוון מקורות המספוא המוגשים לפרות יתרון בפני עצמו. במידה ומחירם של גרגרי החיטה יהיה דומה לזה של הגרגרים האחרים נראה לי, שבהצלחה רבה ניתן לשלב את כל שלשת הגרגרים במנה, כאשר הגרעין הזול יהווה כ-50%, השני במחירו כ-30%, והיקר ביותר יהווה כ-20% מכלל הגרעינים במנה המרוכזת

לאחרונה מדובר באפשרות של שימוש בגרגרי חיטה ברפת וזאת עקב הבצורת אך גם עקב האפשרות של ייבוא גרגרי חיטה מחו"ל למטרות הזנה.

לפי נסיון שיש בארצות אחרות נראה שניתן להחליף ללא קשיים עד כדי 50% מכלל הגרעינים במנה המרוכזת בגרגרי חיטה. אולם, יש לשים לב, שכלל המרכיבים ממקור החיטה (גרגרים, סובין, פסולת טחנות) לא יעלו על 50%.

הערכת האנרגיה האמריקנית נותנת לגרגרי חיטה ערך דומה לשעורה אלא שהערכות האנרגיה המקובלות משתנות לעתים ומקורות מידע שונים נותנים הערכות שונות לפי פירסום NRC (1982).